

รายงานสถานการณ์ศัตรูพืชไร่
วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔
E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูพืชไร่

๑. สถานการณ์การปลูกพืชไร่

- ๑.๑ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังทั้งหมด ๕๓ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๔,๖๒๐,๖๙๑.๒๕ ไร่
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกอ้อยทั้งหมด ๔๘ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๗,๙๓๔,๐๑๑.๙๗ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกข้าวโพดทั้งหมด ๖๔ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑,๑๓๓,๗๘๓.๔๒ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกสับปะรดทั้งหมด ๔๕ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑,๐๘๗,๘๕๓.๑๕ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูมันสำปะหลัง

๒.๑.๑ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาด ๘ จังหวัด จำนวน ๖,๖๘๖ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๔๓๙ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๖,๒๔๗ ไร่)

๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน	จำนวน ๕๐ ไร่
๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน	จำนวน ๕๓๖ ไร่
๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน	จำนวน ๒๕๒ ไร่
๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน	จำนวน ๕,๘๔๘ ไร่

๒.๑.๒ เพลี้ยแป้งสีชมพูมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด จำนวน ๔,๑๓๖ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๔,๑๓๕ ไร่)

๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน	จำนวน ๑๕๔ ไร่
๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน	จำนวน ๑ ไร่
๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน	ไม่พบการระบาด
๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน	จำนวน ๓,๙๘๑ ไร่

๒.๑.๓ เพลี้ยหอย พื้นที่ระบาด ๗ จังหวัด จำนวน ๔,๙๔๗ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน	จำนวน ๖๒๒ ไร่
๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน	จำนวน ๑๗๘ ไร่
๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน	จำนวน ๑๒๓ ไร่
๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน	จำนวน ๔,๐๒๔ ไร่

๒.๑.๔ ไรแดง พื้นที่ระบาด ๑๗ จังหวัด จำนวน ๗,๐๙๔ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๙๖๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๖,๑๒๙ ไร่)

๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน	จำนวน ๔๗๔ ไร่
๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน	จำนวน ๑,๕๕๙ ไร่
๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน	จำนวน ๕๔๙ ไร่
๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน	จำนวน ๔,๕๑๒ ไร่

๒.๑.๕ แมลงนูนหลวง พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๔,๐๐๑ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๔,๐๐๒ ไร่)

๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน	ไม่พบการระบาด
๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน	จำนวน ๒๖ ไร่
๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน	ไม่พบการระบาด
๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน	จำนวน ๓,๙๗๕ ไร่

๒.๑.๖ โรคใบด่างมันสำปะหลัง พบการระบาดในพื้นที่ ๑๘ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยภูมิ นครราชสีมา นครสวรรค์ บุรีรัมย์ ปราจีนบุรี มหาสารคาม ระยอง ลพบุรี ศรีสะเกษ สระแก้ว สระบุรี สุรินทร์ และจังหวัดอุบลราชธานี เนื่องจากมีการทำลายต้นเป็นโรคแล้ว จำนวน ๕๙,๗๙๙.๐๒๕ ไร่ แบ่งเป็น

- ๑) การทำลายพื้นที่ระบาดทั้งหมด จำนวน ๑๑ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี กาฬสินธุ์ ชลบุรี ชัยภูมิ นครสวรรค์ บุรีรัมย์ ปราจีนบุรี มหาสารคาม ระยอง ศรีสะเกษ และจังหวัดอุบลราชธานี รวมพื้นที่ ๑๕,๓๔๘ ไร่
- ๒) การทำลายพื้นที่ระบาดบางส่วน จำนวน ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น ฉะเชิงเทรา นครราชสีมา ลพบุรี สระแก้ว สระบุรี และจังหวัดสุรินทร์ รวมพื้นที่ ๔๔,๔๕๑.๐๒๕ ไร่

๒.๒ ศัตรูอ้อย

๒.๒.๑ หนอนกออ้อย พื้นที่ระบาด ๔ จังหวัด จำนวน ๒,๖๗๔ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๑) อ้อยอายุน้อยกว่า ๔ เดือน	จำนวน ๒,๖๗๔ ไร่
๒) อ้อยอายุ ๔ - ๙ เดือน	ไม่พบการระบาด
๓) อ้อยอายุมากกว่า ๙ เดือน	ไม่พบการระบาด

๒.๒.๓ ตัวงหนวดยาว พื้นที่ระบาด ๓ จังหวัด จำนวน ๑๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๑๐ ไร่)

๑) อ้อยอายุน้อยกว่า ๔ เดือน	จำนวน ๕๐ ไร่
๒) อ้อยอายุ ๔ - ๙ เดือน	ไม่พบการระบาด
๓) อ้อยอายุมากกว่า ๙ เดือน	จำนวน ๕๐ ไร่

๒.๓ ศัตรูข้าวโพด

๒.๓.๑ หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (Fall armyworm) พบการระบาดในข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๒๒,๗๓๔.๘๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๗,๐๐๔.๑๔ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๕,๗๓๐.๖๖ ไร่) แบ่งเป็น

๑) พื้นที่ระบาดรุนแรงน้อย	จำนวน ๒๒,๔๔๓.๘๐ ไร่
๒) พื้นที่ระบาดรุนแรงมาก	จำนวน ๒๙๑.๐๐ ไร่

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูมันสำปะหลัง

๓.๑.๑ รณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาดอย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๒ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชที่ ๑ - ๙ ร่วมกับศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนในพื้นที่เสี่ยง ดำเนินการผลิตขยายแตนเบียน *Anagyrus lopezi* แมลงช้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรูมันสำปะหลังในพื้นที่

๓.๑.๓ แนะนำให้เกษตรกรไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายตัวหนอนและดักแด้แมลงนูนหลวง รวมทั้งใช้เชื้อราเมตาไรเซียมควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ขณะปลูกหรือคลุกลงในพื้นดิน การใช้เชื้อราดินต้องมีความชื้นสูง หรือใส่ในช่วงฤดูฝนเพื่อให้เชื้อราเจริญเติบโตได้ดี พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

๓.๑.๔ สร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกรเกี่ยวกับที่มา ความสำคัญ ปัจจัยที่มีผลต่อการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง แนวทางเฝ้าระวัง และการป้องกันกำจัด

๓.๑.๕ ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลพื้นที่อนุภูมิภาคชาย ส่งสำเนียงบประมาณ

๓.๒ การควบคุมศัตรูอ้อย

๓.๒.๑ รณรงค์ควบคุมศัตรูอ้อยโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ที่อาจเกิดการระบาดของศัตรูอ้อย ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย เตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์การระบาดของศัตรูอ้อยในพื้นที่เสี่ยง และป้องกันก่อนเกิดการระบาดอย่างต่อเนื่อง

๓.๒.๒ แนะนำให้เกษตรกรทำการไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายหนอนแมลงงูหนอนหว่ง ดักด้ว และด้วงหนวดยาว และใช้เชื้อราบิวเวอเรียและเชื้อราเมตาไรเซียมควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ขณะปลูกหรือคลุกลงในพื้นดิน การใช้เชื้อราดินต้องมีความชื้นสูง หรือใส่ในช่วงฤดูฝนเพื่อให้เชื้อราเจริญเติบโตได้ดี พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๓ แนะนำให้เกษตรกรปลูกอ้อยพันธุ์ต้านทานในฤดูกาลปลูกต่อไป และให้เกษตรกรไถดินขุดตอทิ้งไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของตัวอ่อนหนอนกออ้อยต่อไป

๓.๓ การควบคุมศัตรูข้าวโพด

๓.๓.๑ กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย ประสานงานติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช ภายใต้กิจกรรมแปลงติดตามเฝ้าระวังศัตรูพืช เพื่อติดตามสถานการณ์ในพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของศัตรูข้าวโพด

๓.๓.๒ ประชาสัมพันธ์แจ้งจังหวัดผ่านเว็บไซต์กรมส่งเสริมการเกษตร กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย และแจ้งเตือนเฝ้าระวังหนอนกระทู้ fall armyworm ซึ่งเป็นแมลงศัตรูพืชที่สำคัญของข้าวโพด ในพื้นที่เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ศัตรูข้าวโพดอย่างต่อเนื่อง

๔.การคาดการณ์ศัตรูพืช ในช่วงระหว่างวันที่ ๒๕ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ภาคเหนือ

- มันสำปะหลัง ระวัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ไรแดง และโรคใบด่างมันสำปะหลัง
- อ้อย ระวัง หนอนกออ้อย แมลงงูหนอนหว่ง และโรคใบขาวอ้อย
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด และโรคราน้ำค้าง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- มันสำปะหลัง ระวัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง เพลี้ยหอย ไรแดง และโรคใบด่างมันสำปะหลัง
- อ้อย ระวัง หนอนกออ้อย และโรคใบขาวอ้อย
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด และโรคกาบใบไหม้

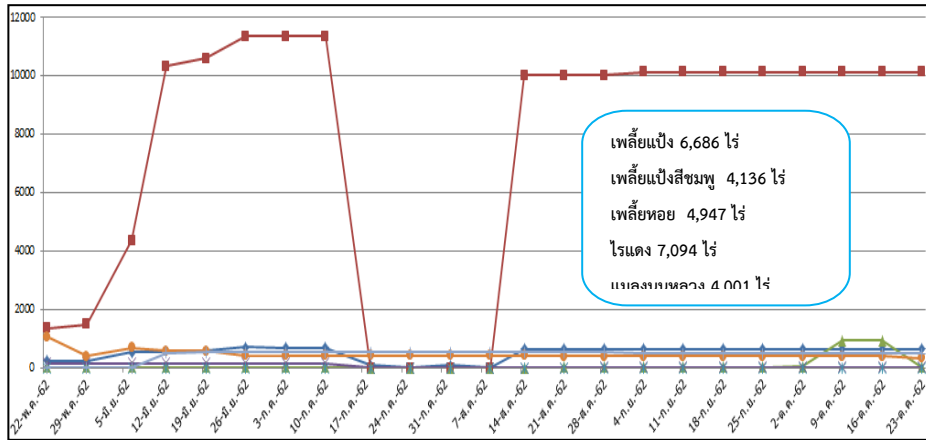
ภาคกลาง และภาคตะวันออก

- มันสำปะหลัง ระวัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ไรแดง และโรคใบด่างมันสำปะหลัง
- อ้อย ระวัง ด้วงหนวดยาว และโรคใบขาว
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด และโรคราน้ำค้าง

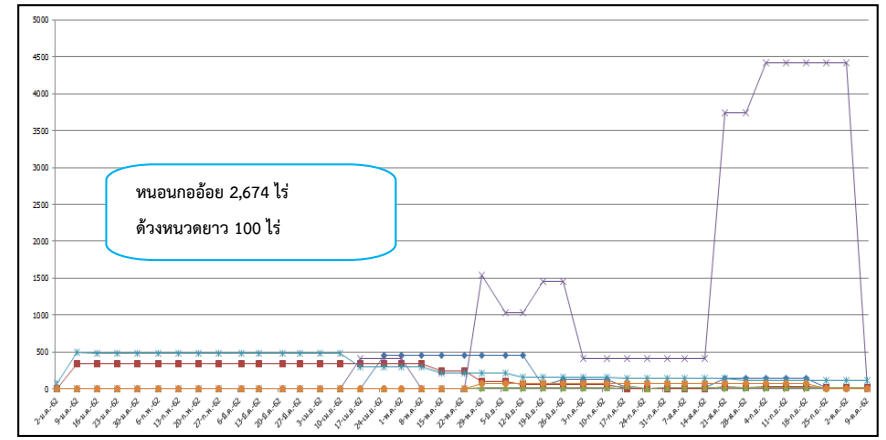
ภาคใต้

- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด โรคราน้ำค้าง และโรคใบไหม้แผลใหญ่
- สับปะรด ระวัง เพลี้ยแป้ง และโรคเหี่ยว

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชไร่ ปี ๒๕๖๓
ภาพรวมทั้งประเทศ

ศัตรูมันสำปะหลัง

ศัตรูอ้อย